

सेवाभावी उपक्रमांना मान्यता देण्याचे
अधिकार श्रेष्ठ्रीय कार्यालयांना प्रदान
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-०१२५/प्र.क्र.०७/प्रशा-२
९ वा मजला, गो.ते. रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मंत्रालय - ४००००१
तारीख: २७ जानेवारी २०२५

वाचा -

- १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय भाग-२, दिनांक १७.०८.२०१५
- २) शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही २००४/प्र.क्र.१५/०४/१२, दिनांक २५.०५.२००६
- ३) शासन आदेश, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग क्र. अप्रक-२०२४/प्र.क्र.३२/आस्था, दिनांक १५.०८.२०२४

प्रस्तावना -

राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांमार्फत वैद्यकीय शिक्षण व जनतेचे आरोग्य संवर्धन करणे ही वैद्यकीय शिक्षण विभागाची प्रमुख जबाबदारी आहे. गेल्या काही वर्षांत शासकीय रुग्णालयांतील सुविधांमध्ये वाढ करण्यात आली असली तरी, वाढत्या रुग्णसंख्येमुळे उपलब्ध सुविधा अपुऱ्या पडत आहेत. वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय अधिनस्त असलेल्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयात रुग्ण आणि रुग्णांचे नातेवाईक, तसेच वैद्यकीय व इतर सहाय्यक कर्मचाऱ्यांसाठी अनेक अशासकीय संस्था, कंपन्या व धर्मादाय संस्थामार्फत विविध सेवाभावी उपक्रम राबवतात. यामध्ये आहार सेवा, मदत व मार्गदर्शन, समुपदेशन व मानसोपचार सेवा, आरोग्य शिबिरे, कर्मचाऱ्यांचे प्रशिक्षण, रक्तदान शिबिरे, अवयवदान जनजागृती, वयोवृद्ध व दिव्यांगांसाठी सहाय्य इत्यादींचा समावेश होतो. संचालनालयाच्या अधिनस्त संस्थांमध्ये अशा सेवाभावी उपक्रमांसाठी शासन मान्यता घेण्यासाठी अनेक प्रस्ताव शासनाकडे सादर केले जातात. तथापि, शासनस्तरीय कार्यपद्धतीमुळे अशा प्रस्तावांना मान्यता देण्यास विलंब होत असल्याने उपक्रमांच्या अंमलबजावणीत विलंब होतो. महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्य पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, दिनांक २५.०६.२००६” मधील कलम ९ अन्वये कार्यालयीन कामकाज वेगाने पार पाडण्याकरिता काही विषयाबाबतचे निर्णय घेण्याचे अंतिम अधिकार दुय्यम अधिकाऱ्याकडे देता येऊ शकते . त्यानुसार, ज्या प्रकरणात शासनावरील कोणतेही आर्थिक दायित्व नाही, अशा सेवाभावी उपक्रमांना मान्यता देण्याचे अधिकार संचालनालयस्तरावर देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक-

वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालयाच्या अधिनस्त असलेल्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांमध्ये, अशासकीय संस्था, कंपन्या, धर्मादाय संस्था आणि सेवाभावी संस्थांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांपैकी ज्या उपक्रमात शासनावर कोणतेही आर्थिक दायित्व

नाही, अशा सेवाभावी उपक्रमांना मान्यता देण्याचे व त्या संस्थेबरोबर सामंजस्य करार करण्याचे अधिकार आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय यांना खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रदान करण्यात येत आहेत.

अटी व शर्ती -

१. सामंजस्य कराराचा कालावधी :

- सामंजस्य कराराचा कमाल कालावधी तीन वर्षा पेक्षा जास्त नसावा.
- कालावधी संपल्यानंतर कराराचे पुनर्विलोकन करून, गरज असल्यास नवीन अटी व शर्तीसह करार नव्याने करण्यात यावा.

२. शासनावरील आर्थिक भार :

- सदर सामंजस्य करारामुळे शासनावर कोणताही आर्थिक भार पडणार नाही, याची खात्री आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय यांनी घ्यावी.

३. सेवाभावी संस्थांची निवड :

- सेवाभावी संस्थांची निवड करताना, शासनाने विहित केलेल्या नियमांचे व तरतुदींचे पालन करणे बंधनकारक आहे.
- निवड प्रक्रियेत पारदर्शकता व वचनबद्धता राखावी.

४. सेवेची गुणवत्ता व देखरेख :

- संबंधित शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयांचे अधिष्ठाता हे सेवाभावी संस्थांकडून पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांची गुणवत्ता सुनिश्चित करण्यास जबाबदार राहतील.
- सदर सेवाभावी संस्थेच्या कर्मचा-यांच्या संख्येवर आवश्यकतेनुसार मर्यादा संबंधित अधिष्ठाता यांनी ठेवावी, जेणेकरून रुग्णसेवेवर अडथळा येणार नाही.
- संबंधी सेवाभावी संस्थेच्या कर्मचा-यांच्या वर्तणूकीबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्यास सामंजस्य करार रद्द करण्यात यावा.
- आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय यांनी आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी अहवाल मागवून मूल्यांकन करावे.

५. अनुषंगिक अटी :

- कोणत्याही कारणास्तव सेवाभावी संस्था सेवेत सातत्य राखू शकली नाही किंवा अटी व शर्तीचे पालन करणे शक्य नसल्यास, संबंधित अधिष्ठात्यांना करार रद्द करण्याचा अधिकार राहिल.

६. जबाबदारी व दक्षता:

- सदर आदेशाची अंमलबजावणी करताना कोणतेही आर्थिक, कायदेशीर किंवा वैधानिक अडचणी निर्माण होणार नाहीत, याची दक्षता आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय यांनी घ्यावी.

७. शंका व अपवाद :

- सदर निर्णयाबाबत कोणताही अपवाद अथवा शंका असल्यास ती शासन मान्यतेने / शासनाच्या मार्गदर्शनानुसार सोडविता येईल.
- सीएसआर (Corporate Social Responsibility) अंतर्गत औषधे, वैद्यकीय उपकरणे, यंत्रसामग्री, बांधकाम इत्यादी बाबींकरीता आर्थिक मदत देणाऱ्या किंवा अशा स्वरूपाची खरेदी करावयाच्या प्रस्तावांना शासन मान्यता आवश्यक राहिल.
- सेवाभावी संस्थांना शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयातील जमीन ताब्यात घेणे किंवा स्थायी बांधकाम करणे आवश्यक असेल तर सदर उपक्रमांना शासन मान्यता आवश्यक राहिल.

८. अंमलबजावणीचा अहवाल :

- संबंधित अधिष्ठाता व आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय यांनी सहामाही / वार्षिक अहवाल शासनास सादर करावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०१२७१७३०३०५७१३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(म. गि. जोगदंड)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल-१/२, महाराष्ट्र, (लेखा परिक्षा) (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
२. आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व आयुष संचालनालय, मुंबई.
३. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
४. सर्व अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय/दंत महाविद्यालय व रुग्णालय.
५. उपसचिव(आस्थापना), वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मुंबई.
६. निवडनस्ती (प्रशा-२)